

flæe. De samme Betragtninger kunne gjøres gjældende her. Spørgsmaalet bliver kun, hvorvidt man betragter en saadan Sag i det ene eller andet Tilfælde som kommende det Offentlige tilgode. Altsaa, alle sliige Tilfælde kunne udenfor den foreliggende Lov afhjælpes paa denne Maade. Naar man tænker sig en Lov, ifølge hvilken den ene efter den anden af Omboerne ved et Aaløb, der ansees for at tilhøre en Møller, skulde kunne benytte en Deel af Blandet og saa betale derfor, saa troer jeg ikke, det vilde være praktisk muligt at udføre dette. Der vil komme en Grændse, hvor det øvrige Bland, som Mølleren beholder tilbage, vil være ham til intet Brug. Man maa da enten sige, at de, som først tage Blandet, skulde betale saa høit, at Mølleren, naar det tilbageblevne Bland ikke var ham til nogen Nytte, da var betalt; men det vilde de ikke kunne være tjente med, eller man maatte komme dertil, at Mølleren for hver Enkelt kom til at lide Tab; men det kan man med Billighed ikke forlange, og saa var Lovgivningen uretfærdig.

Denne Bei troer jeg derfor ikke, man kan gaae. — Naar det ærede Medlem (S. Jørgensen) siger, skulde vi ikke komme til en deelviis Expropriation, saa maa jeg bemærke, at man kommer til en deelviis Expropriation, idet man kommer til en heel Expropriation, og man bortfølger da det Overskødige. Hvordan gaaer det ved Jernbaner? Hvor man ved Jernbaner ikke uden overvættes stor Bekostning kan expropriere en lille Deel af en Eiendom, der foræner man sig om at tage det Hele; saa bruger man, hvad man vil bruge, og Resten sælger man, om med Tab eller ei, det er Vedkommendes egen Sag. Jeg nævner dette kun, fordi det forekommer mig, at en Deel af de foreliggende Spørgsmaal ere misforstaaede,

og at man paa den ene Side venter formeget af Lovgivningen, men at der paa den anden Side ogsaa i Lovgivningen ere Midler til for hvert enkelt Tilfælde, naar det maa ansees at have offentlig Interesse, at afhjælpe Bannfælgheerne.

S. Jørgensen: Ja, jeg vil igjen gjøre et Forsøg paa at sige et Par Ord i Anledning af det, som er yttret af den sidste ærede Taler. Han antog, at Processer kunde have noget Gavn ved sig, for derved kom man idetmindste til Erkjendelse om, hvordan Rets-tilstanden egentlig var; det skal jeg fuldkommen indrømme, men denne Erkjendelse bliver for den Enkelte, som skal staffe den tilveie, temmelig dyr, den kan endogsaa koste flere hundrede Rigsdaler, og naar det tillige erkjendes, at der nu ikke er anden Bei at gaae end ad Procesveien, saa troer jeg virkelig, det er paa Liden, at der bliver en Forandring i Lovgivningen i denne Retning. Der er dernæst hentydet til, at Saabant kunde flæe for hvert enkelt Tilfælde ved speciel Lov; det skulde saaledes gaae til, at alle Interesserede skulde forene sig, fremsætte en Plan og derefter fremkomme med den til Rigsdagen. Jeg troer virkelig ikke, at der vil indkomme ret mange Begjæringer af den Slags; thi den Bei staaer allerede aaben, og den er ikke endnu bleven benyttet. Hvad det Tredie angaaer, at en deelviis Expropriation, som det er kaldet, skulde være uretfærdig, kan jeg ikke indrømme; for det Første er Bannværkseiernes eller Mølleseiernes Ret ikke en fuldstændig Eiendomsret, det er kun et Privilegium, og jeg troer saaledes, at, naar denne Sag blev sat i Klasse med alt andet Privilegies eller Næringsvæsen, saa vilde denne Bannfælgighed ikke være saa stor.